

Vācu valodas skolotājas pieminot

Vera Varapoga (1934 – 1993)

2024.gada 17.septembrī svinam izcilās vācu valodas speciālistes un mūsu skolas pedagoģes no 1972.gada līdz 1993.gadam Veras Varapogas 90.dzimšanas dienu. Visuzskatāmāk viņas mūžu un sasniegumus profesijā noteikti raksturo muzeja ekspozīcijā un krājumā esošie materiāli. V.Varapogas gadījums savā ziņā ir unikāls, jo tieši par viņu mūsu rīcībā ir tiešām pārsteidzoši apjomīgs tekstu un avotu klāsts. Jāsāk ar skolotājas biogrāfijas un darba dzīves aprakstu A.R.Britānes un A.Veidemanes grāmatā “Āgenskalna ģimnāzija”, tad būtu iespēja izpētīt viņas stundu hospitācijas (vērošanas) dokumentus, skolas direktores raksturojumus un atestācijas dokumentus, materiālu kopojumu par darba pieredzi, audzēkņu un kolēģu atmiņu skices un, protams, fotogrāfijas (skat. pielikumu). Ja aplūkojam fotogrāfijas, tad bieži vien vienīgais cilvēks ar vissirsnīgāko smaidu 70. – 90.gadu sākuma fotogrāfijās ir tieši Vera Varapoga. Un arī humors nav bijis svešs, ja novērtējam viņas pozu savas audzināmās 9.klases izlaidumā 1975.gadā.

Nav nekādu šaubu, ka A.Varapogas atstātais mantojums ir ar savu noteiktu vērtību, jo var parādīt skolas vācu valodas specializācijas vēstures detaļas. Neskatoties uz to, ka viņas piemiņa savā ziņā iemūžināta ar plāksnīti 19.telpā, būtu tikai loģiski, ka vācu valodas specializācijas vēsture mūsu skolā tiktu īpaši izcelta topošajā e-muzejā. Skaidrs, ka V.Varapogai šajā ziņā tiks atvēlēta goda vieta. Piemēram, ļoti noderīgi būtu analizēt viņas pašrocīgi sagatavoto pieredzes apkopojumu “Zentas Ozolas Rīgas 5.vidusskolas vācu valodas skolotājas Veras Varapogas darba pieredze”.

Precizitātes labad šodien piedāvātajā materiālā izmantoti ģimnāzijas muzeja krājumā esošās publikācijas un dokumenti par Veru Varapogu.

Dažas Veras Varapogas kolēģu atziņas no hospitēto (vēroto) stundu dokumentācijas:

Andrejs Muraško 1978.gada 25.decembrī:

Klasē tiek veidots interesants dialogs par mācāmo vielu. Gandrīz pilnīgi izskautas formālās dialoga frāzes. Rodas sajūta, ka skolēni domā nevis dzimtajā, bet mācāmajā valodā.

Zane Jakovica 1979.gada 17.oktobrī:

Gribētu pārņemt prasmi sasaistīt mācīšanas un attīstīšanas mērķus, prasmi strādāt pie izrunas visā stundas garumā.

Zigrīda Paidere 1980.gada 11.oktobrī 9.b klasē:

Ļoti emocionāla, dzīva un aizraujoša stunda. Skolotājai ir dabas dotas spējas izraisīt interesi par vācu valodu. Attiecības ar skolēniem sirsnīgas un atklātas.

Gunārs Tomass 1980.gada 6.decembrī:

Stunda ļoti produktīva. Aktivizēti tiek visi skolēni, izmantojot dažādas formas, tiek strādāts, izmantojot individuāli atsevišķo skolēnu zināšanu līmeni. Visi skolēni seko aktīvi, jo jāprot reaģēt uz iepriekš pateikto.

No 1983.gada “Vērtējuma uzziņa par Zentas Ozolas Rīgas 5.vidusskolas vācu valodas un literatūras skolotāju metodiķi Veru Varapogu”:

1983.gada septembrī piešķirts goda nosaukums “Teicamnieks tautas izglītības darbā”. Pamatojumā izcelti šādi skolotājas V.Varapogas sasniegumi:

Zināšanas, prasmes un iemaņas mācību priekšmetā – ļoti augsts
Pedagogu un audzēkņu savstarpējo attiecību raksturojums – labs
Pedagoga darbības profesionālisms – ļoti augsts
Skolēnu audzinātības līmenis – labs
Skolēnu zināšanu līmenis – labs
Zinātniski metodiskais darbs

- Iestādē – ļoti augsts
- Rajonā, pilsētā – ļoti augsts
- Republikā – ļoti augsts

Kvalifikācijas paaugstināšanas – ļoti augsts

Uzsvērts, ka V.Varapogu raksturo ļoti labas zināšanas vācu valodā un literatūrā, kuras prasmīgi tiek izmantotas pedagogiskajā darbībā. Raksturīgs augsti profesionāls, radošs darbs. Stundas pārdomātas, atbilst jaunākajām prasībām svešvalodu mācīšanas metodikā, pasniedzot arī ģeogrāfiju 9.klasēm vācu valodā. Vairākus gadus V.Varapoga lasa lekcijas skolotāju kvalifikācijas celšanas kursos, daloties savā plašajā darba pieredzē.

1985.gada 6.februāra “Rīgas Balss” numurā Rīgas 5.vidusskolas absolvente Sandra Baķe (pēc 9 gadiem viņa kā Sandra Sīle jau vadīja Āgenskalna ģimnāziju un bija iznācis viņu abu kopdarbs “Spielplatz Deutsch...” Diemžēl pati V.Varapoga šo mācību grāmatu nepaspēja paturēt rokās) **stāsta par savu ienākšanu skolā:**

“Sākumā likās pavisam dīvaini. Mani bijušie skolotāji nu kļuvuši par kolēģiem. Tas mani mulsināja visvairāk. Taču tieši mani bijušie skolotāji man ļoti daudz palīdzēja. Kādreizējā audzinātāja Vera Varapoga, kura man visus vienpadsmit gadus mācīja vācu valodu, kļuva par manu darbaudzinātāju. Arī tagad jebkurā brīdī varu lūgt viņai padomu vai palīdzību, kaut arī darbaudzinātājas šefības laiks jau beidzies”.

1991.gada maijā direktores Ineses Elekses parakstītais raksturojuma fragments:

“V.Varapoga ir 3 mācību grāmatu, 4 diapozitīvu komplektu, diafīlmas, leksikāli-gramatisko vingrinājumu pielikuma autore un līdzautore, ierunājusī lingafonijas kursus, piedalījās mācību programmas izstrādāšanā specializētajām skolām. 1990.gada novembrī piedalījās Brēmenes svešvalodu apmācības centra organizētajos kursos.

A.R.Britānes un A.Veidemanes raksta:

“Vera Varapoga dzimusi Rīgā 1934.gada 17.septembrī, 1955.gadā beigusi strādnieku jaunatnes vidusskolu. No 1963. līdz 1969.gadam studēja LVU Svešvalodu fakultātē. 1969. – 1972.gadā vācu valodas skolotāja Rīgas 3.vidusskolā. Rīgas 5.vidusskolā viņa sāka strādāt 1972./73.m.g. Ar viņu saistās komunikatīvās pieejas aizsākumi, kam raksturīga tādu mācību paņēmienu un līdzekļu lietošana, kas veido un sekmē ciešāku saskarsmes dalībnieku mijiedarbību. Skolotāja Varapoga pavēra ceļu “dzīvas” valodas ienākšanai ikdienas mācību procesā un tādējādi izmainīja gan kolēģu, gan audzēkņu attieksmi pret valodas apguves nozīmīgumu. Novērtējot skolotājas Veras Varapogas devumu, jāatzīst, ka viņa spēja realizēt galveno darbības mērķi – skolu beidzot, skolēni spēja brīvi izteikties svešvalodā un veidot dabisku sarunu”.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas kopkatalogā atrodami ieraksti par 5 mācību grāmatām:

Varapoga, V. Maslo, I. Vācu valoda 7. klasei skolām ar padziļinātu vācu valodas mācīšanu. Deutsch: Klasse 7 für Schulen mit verstärktem Deutschunterricht Rīga: Zvaigzne, 1988.; Šteinberga, A., Varapoga, V. Deutsch kommunikativ : Lehrbuch für Anfänger. Rīga, 1992.; Šteinberga, A., Varapoga, V. Wanderstab: Vācu-latviešu sarunvārdnīca. Rīga : Zvaigzne, 1993.; Varapoga, V., Sīle, S. Spielplatz Deutsch : Für das 2. Lehrjahr. Rīga : Zvaigzne, 1994.; Šteinberga, A., Varapoga, V. Mazā latviešu-vācu sarunvārdnīca. Rīga: Zvaigzne ABC, 1999.

Vera Varapoga – 9.klases audzinātāja
1975.gadā. Misija izpildīta!

Vera Varapoga ar savām audzēknēm
vidusskolas izlaidumā

Vera Varapoga 11.klases audzināja. 1979.gada izlaidums

Vidusskolas 1990.gada izlaidums

Vācu valodas skolotājas pieminot- Vaira Zīverte (1934 - 1997)

Mūsu skolas panākumi vācu valodas apmācībā noteikti jāsaista arī ar daudzu citu pedagogu ieguldījuma novērtējumu. Piemēram, šovasar 90 gadi apritētu vēl vienai vācu valodas skolotājai un Rīgas 5.vidusskolas 1957.gada absolventei Vairai Zīvertei (dzim. Strēlniece). Tiesa, par viņu muzeja krājumā ir ļoti maz informācijas, tomēr līdz pat šai dienai viņas bijušie kolēģi atceras viņu ar vissiltākajām jūtām. V.Zīvertes lielais ieguldījums saistās ar 1. – 6.klases skolēnu vācu valodas apmācību, tātad pašu vācu valodas pamatu ielikšanā no 1978. līdz 1991.gadam. Daudzi atceras viņu kā enerģisku un ļoti atsaucīgu, uz sadarbību orientētu skolotāju ar labi nostādītu balsi. Iespējams, šīs īpašības palīdzēja viņai daudzus gadus pildīt skolas arodbiedrību komitejas priekšsēdētājas pienākumus.

Vācu valodas skolotāji nodarbībās, 1980.gads.
Pie sienas 1.rindā blakus Zanei Jakovicai – skolotāja Vaira Zīverte

Rīgas 5.vidusskolas pedagogi 1991.gada maijā.
Trešajā rindā no kreisās – Vaira Zīverte